

Светски ден против злоупотреба на детски труд 2022

Светски ден за борба против злоупотреба на детскиот труд се одбележува на 12 јуни, со цел да се спречи штетното влијание на работата врз развојот на децата ширум светот. Секоја здравствена криза предизвикува предвремено влегување во светот на работата за милиони деца од ранливите групи на глобално ниво.

Според Меѓународната организација на трудот, 218 милиони деца на возраст од 5 до 17 години во моментот се економски активни во светот. Речиси 70% (152 милиони) од тој број учествуваат во тоа што се нарекува детски труд и тоа 64 милиони девојчиња и 88 милиони момчиња, додека останатите учествуваат во прифатливи облици на работа. Од друга страна, речиси половина од тие деца (73 милиони) работат работи кои се сметаат за опасни по здравјето, безбедноста и развојот на децата. Истите податоци покажуваат дека 71% од децата кои работат се ангажирани во земјоделскиот сектор.

Од 2000 година, на глобално ниво, бројот на деца вклучени во економски активности е намален за 94 милиони. Сепак, во последните неколку години, трендот на намалување е забавен за две третини. Според Агендата за одржлив развој на Обединетите нации до 2030 година, државите се обврзани да преземат итни и ефективни мерки за ставање крај на: принудната работа, современите форми на ропство и трговијата со луѓе, забраната и елиминирањето на најлошите форми на злоупотреба на детскиот труд, вклучително и регрутирање и користење на деца војници.

Според Конвенцијата на Меѓународната организација на трудот за опасна работа се смета онаа што го нарушува здравјето, безбедноста и моралот на детето, а опасната работа вклучува:

- а) работа што ги изложува децата на физичка, психичка или сексуална злоупотреба;
- б) работа под земја, под вода, на опасни надморски височини или во затворени простории;
- в) работа со опасни машини, опрема и алати или работа која вклучува ракување или транспорт на големи товари;
- г) работа во нездрава средина во која децата можат, на пример, да бидат изложени на опасни материи, агенсии, процеси или температури, нивоа на бучава или вибрации кои може да го загрозат нивното здравје;
- д) работа под особено тешки услови, како што е долготрајна работа или ноќна работа или работа каде што детето е задржано без причина во просториите на работодавачот.

Подготвил: Снежана Мојсовска – дипл. логопед, Одделение за социјална медицина

Извор: <https://sociojalnoukljucivanje.gov.rs/rs/medjunarodni-dan-borbe-protiv-decijeg-rada/>

Dita botërore kundër abuzimit të punës së fëmijëve 2022

Dita botërore kundër abuzimit të punës së fëmijëve festohet më 12 qershor, me qëllim parandalimin e ndikimit të dëmshëm të punës në zhvillimin e fëmijëve në mbarë botën. Çdo krizë shëndetësore shkakton hyrje të parakohshme në botën e punës për miliona fëmijë nga grupet e prekura në mbarë botën.

Sipas Organizatës Ndërkombëtare të Punës, 218 milionë fëmijë të moshës 5 deri në 17 vjeç janë aktualisht ekonomikisht aktivë në botë. Pothuajse 70% (152 milionë) e këtij numri marrin pjesë në atë që quhet puna e fëmijëve, 64 milionë vajza dhe 88 milionë djem, ndërsa pjesa tjetër marrin pjesë në forma të pranueshme të punës. Nga ana tjetër, pothuajse gjysma e atyre fëmijëve (73 milionë) bëjnë gjëra që konsiderohen të rrezikshme për shëndetin, sigurinë dhe zhvillimin e fëmijëve. Të njëjtat të dhëna tregojnë se 71% e fëmijëve që punojnë janë të angazhuar në sektorin e bujqësisë.

Që nga viti 2000, në nivel global, numri i fëmijëve të përfshirë në aktivitete ekonomike është ulur me 94 milionë. Megjithatë, në vitet e fundit, tendenca rënëse është ngadalësuar me dy të tretat. Sipas Agjendës së Kombeve të Bashkuara për Zhvillim të Qëndrueshëm deri në vitin 2030, shtetet janë të detyruara të marrin masa urgjente dhe efektive për t'i dhënë fund: punës së detyruar, formave moderne të skllavërisë dhe trafikimit, ndalimin dhe eliminimin e formave më të këqija të abuzimit me punën e fëmijëve, duke përfshirë edhe rekrutimin dhe përdorimi i fëmijëve ushtarë.

Sipas Konventës së Organizatës Ndërkombëtare të Punës, puna e rrezikshme konsiderohet ajo që cenon shëndetin, sigurinë dhe moralin e fëmijës dhe puna e rrezikshme përfshin:

- a) punë që i ekspozon fëmijët ndaj abuzimit fizik, psikologjik ose seksual;
- b) punë nën tokë, nën ujë, në lartësi të rrezikshme ose në ambiente të mbyllura;
- c) punë me makineri, pajisje dhe mjete të rrezikshme ose punë që përfshin trajtimin ose transportin e ngarkesave të rënda;
- d) punë në një mjedis jo të shëndetshëm ku fëmijët mund të ekspozohen, për shembull, ndaj substancave, agjentëve, proceseve ose temperaturave të rrezikshme, zhurmave ose niveleve të dridhjeve që mund të rrezikojnë shëndetin e tyre;
- e) punë në kushte veçanërisht të vështira, si puna afatgjatë ose puna e natës ose puna ku fëmija mbahet pa asnjë arsye në ambientet e punëdhënësit.

Përgatiti: Snezhana Mojsavska - Logopede e dipm., Reparti i Mjekësisë Sociale

Burimi: <https://sociojalnoukljucivanje.gov.rs/rs/medjunarodni-dan-borbe-protiv-decijeg-rada/>